

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ORDENACIÓ TERRITORIAL** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 354-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2001

Núm. 25

Presidència
de l'Honorable Sra. Mercè Amer i Riera.

Sessió celebrada dia 7 de març del 2001

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) RGE núm. 3825/00, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a millores mediambientals enfront dels renous i molèsties de l'aeroport de Palma. 382
 - 2) RGE núm. 4886/00, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a instal·lació d'una dessaladora a Ciutadella de Menorca. 386
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyores diputades, senyors diputats, començarem aquesta sessió d'aquesta comissió d'avui, i en primer lloc demanaria si hi ha substitucions.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Sí, Sra. Presidenta. Cecili Buele substitueix Antoni Alorda.

EL SR. CAMPS I COLL:

Guillem Camps substitueix Antoni Llamas.

I.1) Proposició no de llei RGE núm. 3825/00, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a millores mediambientals enfront dels renous i molèsties de l'aeroport de Palma.

LA SRA. PRESIDENTA:

Procedirem, idò, al debat del punt únic de l'ordre del dia, relatiu a les proposicions no de llei, i començarem per la proposició no de llei amb número de registre 3825, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a millores mediambientals enfront de renous i molèsties a l'aeroport de Palma, a la qual hi ha presentada una esmena del Grup Parlamentari Popular. Per defensar la proposició no de llei, té la paraula el diputat Sr. Cecili Buele.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, senyores diputades, senyors diputats. Compareixem avui en aquesta comissió parlamentària d'Ordenació del Territori, i des del Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista intentarem defensar aquesta proposició no de llei que varem registrar el mes de setembre de l'any passat, i que varem titular millores mediambientals enfront dels renous i molèsties de l'aeroport de Palma. El que pretenem amb aquesta proposició no de llei que presentem des del Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista és fixar l'atenció d'aquesta cambra parlamentària en una de les necessitats imperioses que considerem aquestes illes van tenint a mida que passa el temps, i concretament degut a les instal·lacions aeroportuàries que hi ha en aquestes illes. Nosaltres a la nostra proposició ens hem centrat en l'aeroport de Palma, tot i reconeixent que instal·lacions aeroportuàries no només n'hi ha a Mallorca, sinó que també n'hi ha a Menorca i n'hi ha a Eivissa, i per tant els efectes són idèntics.

Intentem fixar l'atenció d'aquesta cambra en aquesta necessitat, en la necessitat imperiosa de trobar una solució a alguns dels problemes que ocasionen aquestes instal·lacions aeroportuàries. Són necessàries, de cada vegada ho són més, però també esdevenen molestes, i també de cada vegada ho són més, sobretot per a aquells determinats indrets, que són els que es troben geogràficament més acostats a les instal·lacions aeroportuàries, però també d'altres indrets per allà on necessàriament han de passar els avions, tant quan s'enlairen com quan van a aterrar. L'aeroport de Palma, que és un aeroport

nou, modern, de poc temps, les actuals instal·lacions, volem dir que s'hi ha fet una actuació de caire urbanístic recent, que facilita el transport entre les Illes, facilita el transport cap a l'exterior i facilita el transport des de l'exterior cap aquí, i això des del nostre grup parlamentari ho valoram molt positivament, pel fet que ha suposat una millora considerable a les instal·lacions aeroportuàries.

Tot i amb això, no es pot dir que s'hagi, des del nostre punt de vista, atès adequadament el que són les molèsties que s'ocasionen des d'una instal·lació aeroportuària com és l'aeroport de Son Sant Joan. Ens estam referint sobretot al que fa referència a renous, i a les conseqüents vibracions que s'estan produint en els entorns més immediats de l'aeroport de Son Sant Joan. Ens estam referint als vessaments d'olis i de productes contaminants que, sortint de les pistes de l'aeroport, van a parar a dins terra de conreu. Estam parlant d'utilització de verins que en ocasions han fet malbé el bestiar que pastura a prop de l'aeroport. Estam parlant de lluminositat que consideram excessiva, sobretot durant la nit, i que tot això contribueix a fer d'aquesta instal·lació aeroportuària un centre emissor de contaminació acústica, de contaminació lumínica, i d'altres tipus de contaminació.

En front d'aquestes molèsties, que nosaltres creim que es van agreujant sobretot a l'època de l'estiu, però també amb el pas del temps, perquè hi ha un increment de vols que s'hi està produint, nosaltres creim que val la pena que aquest parlament es pronuncii a favor de l'adopció de mesures preventives que intentin en la mesura del possible evitar algunes d'aquestes molèsties, marcant la insistència que es compleixi la normativa pel que fa al seguiment de les rutes aeronàutiques que han de fer tots els avions quan se'n van o quan arriben, intentant també que s'introdueixin tots aquells elements tècnics i tecnològics que avui en dia permeten que els avions no facin tant de renou, intentant també que es compleixi la normativa d'aterratge i d'enlairament d'avions en aquesta instal·lació aeroportuària. I finalment també som de l'opinió que, ja que hi ha determinades barriades i pobles de Mallorca i de Ciutat que pateixen les conseqüències negatives d'aquesta instal·lació aeroportuària, també s'adoptin mesures de tipus compensatori, tant de caire mediambiental com orientats a millorar la qualitat de vida dels residents, com la implantació de barreres vegetals, com la introducció de certes contrapartides econòmiques, i és per això que nosaltres hem proposat aquesta proposició no de llei, que conté quatre punts, que crec que tots els grups parlamentaris tenen el contingut, i per tant no ens hi estendrem molt més. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Buele. Per defensar l'esmena 998/00, del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el diputat Sr. Piña.

EL SR. PIÑA I SAIZ:

Gràcies, Sra. Presidenta, honorables. En la defensa del text de l'esmena en primer lloc vull fer dues consideracions genèriques. Al nostre entendre, i al meu entendre tant com a tècnic com a representant del Grup Parlamentari Popular,

dissent de forma absoluta que no hi hagi hagut millores. Hi ha hagut en els darrers anys més que considerables millores en la generació d'impactes negatius que els aeroports de Balears, i en particular l'aeroport de Palma genera de forma més clara i més contundent als més veïns i als més propers. I en segon lloc vull fer una consideració que és ben clara: s'intenta aplicar en corto y por derecho, com diuen els taurins, *el que contamina que pague. Pero el que contamina no es el aeropuerto. El que contamina es el transporte, el que contamina es el avión.* El renou no el fa l'aeroport, el renou el fan els avions. El que passa és que, com que se suposa, i és una imatge que ja és pràcticament un mite, Aena té doblers i l'aeroport és bo d'agafar, doncs Aena que pagui, i em pareix que com a principi, no tant en termes d'equitat com en termes de resoldre, d'analitzar i de fer un diagnòstic correcte, i trobar solucions, no em pareix correcte.

Quin és el conjunt de justificacions del text de l'esmena que hem presentat? Per una simple descripció de les actuacions que han tengut lloc als aeroports de Balears, i en particular a l'aeroport de Palma, i tractaré de demostrar-ho, amb la benevolència de la Presidència en funció del temps, amb una simple descripció de l'efectuat.

L'aeroport de Palma ha definit i ha iniciat la implantació d'un sistema integral de gestió mediambiental basat en la norma UNE-ISO-14.001 que, *por supuesto implica ser auditado por una entidad autorizada externa y certificadora Aenor, y que certifique el grado de cumplimiento con la legislación vigente, y el grado de cumplimiento con el compromiso con el medio ambiente que ha sido plasmado en el documento de política medioambiental que se firmó el 1 de junio del año 2000, y en su virtud, todos y cada uno de los operadores del aeropuerto de Palma y de los concesionarios que operan en el aeropuerto de Palma, en el pliego de condiciones deben incluir una cláusula de obligado cumplimiento de sujeción a ese plan de gestión medioambiental.*

Y en términos concretos, el aeropuerto de Palma ha invertido 125 millones de pesetas en los últimos dos años para modificar, siguiendo las recomendaciones (...) y han sido publicadas en el AIP, las rutas de aproximación, tanto en términos de despegue como en términos de aterrizaje, del aeropuerto de Palma desde la puesta en servicio de la segunda pista, que conocemos en términos técnicos como 24 izquierda 06 derecha.

Y citando expresamente el sistema de seguimiento a que hacía referencia el diputado defensor de la proposición no de ley, se ha instalado el sistema Sirpa de medición por una red de sonómetros, y hay un seguimiento radar de las trayectorias de las aeronaves, y se utiliza un procedimiento de trabajo, es decir un procedimiento operativo, que está basado en un pacto con la asociación de vecinos de Can Pastilla sobre la utilización de las cabeceras 24 derecha y 06 izquierda.

En el año 91 se construyó un talud que separa la cabecera 06 derecha de la autopista, se dio tratamiento vegetal, y se invirtieron en ello 118 millones de pesetas. En el año 98 se realizó la plantación de la barrera vegetal paralela

a la pista sur, y en el año 99 la misma operación se ha hecho en la pista norte. La campaña además se hace además a través de Esment, colaborando con la integración vía trabajo de todos los acogidos a tal empresa, y esto ha representado una inversión de 277 millones de pesetas, y con el coste operativo del seguimiento Sirpa y del mantenimiento de estas barreras vegetales, representa un gasto de 45 millones de pesetas anuales.

En cuanto a residuos, tema que también ha sido citado y es importantísimo, se ha construido una planta de transferencia de residuos, con contenedores de recogida selectiva; el procedimiento de almacenamiento y compactación es limpio, hay un sistema de recogida selectiva del papel, y la retirada se efectúa por Deixalles i por Emaya. Los peligrosos, especialmente aceites minerales lubricantes, tóner, baterías, envases, etcétera, cualquier cuestión que haya podido contener pinturas, barnices, lacas, etcétera, se gestionan conforme a la legislación vigente. Los aceites se retiran por empresas gestoras, que son autorizadas por la Conselleria de Medio Ambiente, y esto ha representado una inversión de 102 millones de pesetas, con un coste operativo anual de 12 millones de pesetas.

Hay una red recién construida para el riego de zonas verdes con agua depurada y una plataforma que consigue recoger y reutilizar el agua que se utiliza por los servicios contra incendios en sus prácticas obligatorias dos veces al día durante cinco días por semana. El consumo de agua sanitaria se ha optimizado sustituyendo los grifos por pulsadores, con recuperación automática, descargas por células de presencia, y se están instalando contadores individualizados a fecha de 31 de diciembre el 85%, y en este año estará el cien por cien instalado. Se han eliminado las fosas sépticas y se ha construido un lavadero que garantiza el tratamiento de las aguas utilizadas en el lavado de vehículos, y este año 2001 las aguas utilizadas para el lavado de aviones tendrán el mismo tratamiento. Esto ha representado una inversión de 37 millones de pesetas.

El aeropuerto de Palma está adherido a la primera fase del programa Greenlight, de la Comisión Europea de Energía, hay un acuerdo con el Inta, con Fodesma y con Gesa para el uso de molinos tradicionales, para el uso y la promoción de la energía solar, y todo ello ha representado una inversión de 172 millones de pesetas.

Hay un sistema de medición técnica (...) de calidad del aire por espectros de absorción, y los datos se suministran a la Conselleria de Medio Ambiente para que lo integre en su red general de datos. Las calderas de calefacción actuales se están sustituyendo por otras que queman gas natural, menos contaminante que el combustible anterior. Se utilizan técnicas de cetrería, absolutamente no contaminantes, para ahuyentar las aves en las zonas de peligro por ingestión de aves en los motores o por impacto en las zonas frontales de los aviones en despegue. Y se está regenerando, con asesoramiento de una empresa llamada Pandion, un humedal espontáneo que se creó con motivo de los movimientos de tierra que se hicieron en las obras de la cabecera 24

izquierda. Todo ello ha representado una inversión de 45 millones de pesetas, con un coste operativo anual de alrededor de 18 millones.

Y el tema más interesante, en el que nosotros hacemos hincapié en el último párrafo de nuestra enmienda, es la creación de la Casa del Medio Ambiente, el Aula Interactiva del Aire, que se ha situado en Can Riu, en terrenos propiedad de Aena, que ha regenerado tres molinos, ha restaurado tres molinos con Fodesma, ha puesto en marcha dos instalaciones de antiguos usos agrícolas, y se llevan a cabo, en colaboración con el Consell Insular, con la Universidad, con el Instituto de Meteorología, etcétera, han participado alrededor de unos 80 profesionales exteriores a Aena, cuatro programas: Pista abierta, para infantil y primer ciclo de primaria; La aventura de volar, tercer ciclo de primaria, primero de ESO y adultos, L'aeroport de Palma ahir i avui, para segundo ciclo de ESO, bachillerato, formación profesional y adultos; y L'aeroport es presenta. Y desde primavera del año pasado dos programas que han generado una enorme ilusión, múltiples adhesiones, y están teniendo -mal está que lo diga yo- un importante éxito: "El aire que nos rodea" y "La atmósfera no tiene fronteras". Yo creo que no vale la pena describir su contenido, es mucho mejor ir a verlos y comprobar la calidad de la información y la formación que están produciendo. Consta de diez módulos, tres aplicaciones informáticas interactivas, dieciocho paneles, dos vídeos, hay una página web; y repito que en la confección de ese programa han participado más de 80 profesionales del Departamento de Ciencias de la Educación de la Universidad, del Instituto de Meteorología, biólogos, físicos, químicos, personal de dos consellerías del Gobierno de la comunidad autónoma, etcétera.

Con todo ello nosaltres entenem que un esquema que culpabilitzi no és correcte, un esquema, una instància, una moció que doni forces, procuri i intenti no ja reactivar, sinó reforçar i arribar fins i tot a més mesures, a més actuacions que puguin -no solament a l'aeroport de Palma, sinó a tots els aeroports de Balears- millorar els impactes que es generen a l'aeroport que són negatius i que incideixen en la pèrdua de qualitat de vida de tots els que l'envolten, són bons, i per això és pel que hem presentat aquesta esmena.

I com que estic totalment convençut que la intenció per un costat, i la solidesa tècnica del presentat fan possible que s'arribi a qualque tipus d'acord, suggeresc, i a la vista de determinades informacions que hem pogut veure que podrien ser ben rebudes, que tenguéssim el temps, si el grup proponent de la proposició està d'acord, per arribar a qualque tipus de text que pogués ser aprovat per unanimitat d'aquesta comissió. Moltíssimes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Així podrà ser, Sr. Piña. Ara hi haurà el torn de fixació de posició pels diferents grups, i després si el grup, així com ha fet esment el Sr. Piña o així ho proposa, farem un recés per poder arribar a un acord, si és així que ho proposen.

Per tant, en torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Cànoves.

EL SR. CÀNOVES I ROTGER:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc el nostre grup creu que és paradoxal el fet que els aeroports a les nostres illes, que han constituït la vertadera porta d'entrada a un dels més importants canvis estructurals a la nostra economia, i jo m'atreviria a afegir "i cultural", també uns canvis estructurals des del punt de vista cultural, almenys del que designàvem fins ara la cultura preturística. I afegiria, des d'ara, és paradoxal, deia, perquè en una societat com la d'avui en dia, que valora cada dia més la qualitat de vida, la qualitat mediambiental, representin aquests aeroports o comportin una disminució d'aquesta calma, que fou un dels principals reclams en el seu dia. Estam superant una primera fase de "com més visitants millor", a una segona fase, crec consensuada ja per tots, de "pocs però bons". Ara bé, la pressió és tan forta per venir aquí, que la quantitat de vols i la seva freqüència tenen l'altra cara de la moneda amb les molèsties, renous, vibracions, etcètera.

Per això volem aplaudir la iniciativa del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista de presentar aquesta proposició no de llei avui aquí. Creim que són necessàries i possibles mesures correctores que disminueixin aquestes molèsties, sobretot als mesos de primavera i estiu, on la freqüència dels vols és més intensa, com és de tots sabut. És ben cert que els renous i vibracions afecten més enllà de les pròpies instal·lacions aeroportuàries. Jo diria, sense por a equivocar-me, que els seus efectes negatius arriben fins a un radi d'acció com a mínim de 15 o 20 quilòmetres de les pròpies instal·lacions, degut a contínues maniobres d'aproximació a la pista, en què les aeronaus sobrevolen part del nostre territori a baixa altura. Hi ha pobles de la part forana, en el meu cas puc dir que a més de Palma i nuclis o zones de devora l'aeroport, el mateix podríem dir de l'aeroport de Menorca o d'Eivissa, en són afectats municipis com Marratxí, Santa Maria, Consell, Binissalem, Costitx, Santa Eugènia, Sencelles, Algaida, per anomenar-ne només uns quants, que suporten rutes de vol per sobre en alguns d'aquests casos del seu casc urbà cada cinc minuts de freqüència a segons quines èpoques de l'any.

Si bé donam suport a tots i cadascun dels punts proposats pel PSM-Entesa Nacionalista, voldria fer una breu reflexió sobre el punt quart, que tracta sobre sol·licitar mesures compensatòries. Em sembla de justícia. Ara bé, les mesures compensatòries, a diferència de les correctores, que persegueixen eradicar o minorar el mal atacant la seva arrel, les compensatòries cerquen una indemnització pels perjudicis que suporten els seus afectats, però poden tenir un efecte no desitjat, pernicios, i és perdre de vista l'essencial del problema. La meua experiència, concretament a municipis i en qüestió de llicències d'activitats, i no sols al meu municipi, sinó a diversos municipis, és que quan un vol fer complir les mesures correctores a grans o mitjans productors, per tal de minorar o eradicar la contaminació, ja sigui acústica, d'emissions a l'aire, al subsòl, etcètera; quan a més s'hi reclamen mesures compensatòries i hi accedeixen aquestes empreses productores, la conseqüència és una tendència a la relaxació d'allò

primordial, que és el compliment de les mesures correctores. També l'administració, satisfeta entre cometes, es relaxa. Per això jo no som ni he estat mai partidari de mesures compensatòries consensuades o pactades -altra cosa són les establertes per resolució judicial- quan hi ha pel mig mesures correctores a complir.

Donar importància a les compensacions -i som conscient que a la proposició no de llei presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista les mesures compensatòries són col·laterals, no és l'essencial de la proposició- pot fer caure sense voler-ho en una justificació indirecta dels impactes negatius, una certa tolerància mentre es reben compensacions, un cert efecte narcotitzant per fer exigir o per complir el que és primordial. I el primer són les inversions per corregir, minorar, i si es pot eradicar els renous, les vibracions, etcètera. Dic això perquè crec que és important, pel que sol succeir, i vull deixar clar també que no donarem suport a l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Popular, perquè les seves explicacions no han estat satisfactòries per al nostre grup, i perquè se circumscriuen únicament i exclusivament als efectes negatius que es puguin produir tan sols a les instal·lacions aeroportuàries i a les seves zones limítrofes de forma immediata, però no als renous que es poden produir a zones, com dic, a un radi d'acció més enllà, com hem establert, de 15 o 20 quilòmetres de les instal·lacions aeroportuàries. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Cànoves. Concloso aquestes intervencions, jo demanaria al grup proposant si és així que demana un recés, una suspensió d'aquesta comissió per un temps de...? Sr. Buele, té la paraula.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Podríem establir cinc minuts, per acabar de perfilar exactament així com ha de quedar. No sé si abans no em tocaria intervenir, Sra. Presidenta, un poc per respondre?

LA SRA. PRESIDENTA:

Ara suspenem la sessió, per veure si s'arriba a un acord, i després fa la proposta definitiva que hi hagi per acord dels diferents grups, si és així.

Senyores diputades, senyors diputats. Recomençam aquesta sessió, i en primer lloc donaré la paraula al diputat del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista. Sr. Buele, com a grup proposant.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Des del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista hem escoltat atentament les intervencions dels portaveus dels grups parlamentaris Popular i Socialista, i després de les intervencions que han fet, creim que la nostra proposta pot quedar enriquida amb les aportacions que s'han anat fent d'una part i de l'altra.

Respecte del que ha dit el representant del Grup Parlamentari Socialista, efectivament compartim amb ell la paradoxa que comporta aquesta gran agressió a la qualitat de vida que suposen les instal·lacions aeroportuàries, i creim que existeix la possibilitat d'establir mesures correctores com les que aquesta proposició no de llei estableix. Efectivament reconeixem que el radi d'acció es pot estendre molt més enllà dels entorns de les instal·lacions aeroportuàries. Feia referència al punt quart, allà on, tot i reconeixent que és de justícia, però que hi ha el perill que en cercar compensacions s'arriba a sentir en la situació negativa que hom voldria llevar, i per això hem fet una esmena, o acceptam, o incloem una esmena a la nostra proposició, que quedarà així com després intentaré formular.

Respecte de la intervenció del Grup Parlamentari Popular, efectivament el nostre grup reconeix que s'han produït millores, en cap moment hem intentat dir el contrari. Des de Aeropuertos Nacionales s'han establert moltes millores, si un mira la instal·lació aeroportuària d'ara i com estava fa deu anys, hi ha molta diferència. El que a nosaltres ens preocupa, però, són els resultats, que els consideram insuficients; són les inversions, que les consideram insuficients; milionàries són les inversions que fan, mil milionàries són les recaptacions que també fan; i per tant des d'una perspectiva ciutadana creim que efectivament allò que se'n diu que "qui contamina paga", no hi acabam d'estar al cent per cent d'acord, qui contamina ha de deixar de contaminar tant com pugui, no perquè més pagui, més pot contaminar.

Llavors, des del nostre punt de vista també creim que resulten insuficients les col·laboracions institucionals que hi ha hagut fins ara, i també resulta insuficient la nostra mateixa proposta, perquè nosaltres ens estam referint a millores mediambientals enfront de renous i molèsties de l'aeroport de Palma, quan des d'aquest parlament el més correcte seria parlar de les instal·lacions aeroportuàries del conjunt de les Illes Balears. I en això ens ha fet caure el representant del Grup Parlamentari Popular, cosa que creim que ha de ser assumida en aquesta proposició no de llei.

Per això, si els sembla bé, després d'haver-ne parlat amb els dos portaveus, hem arribat a l'acord d'establir que en lloc de quatre punts, aquesta proposició no de llei en tendria tres. El primer queda així:

"El Parlament de les Illes Balears insta les autoritats aeroportuàries, Aena, a mantenir i millorar les mesures adoptades, i a adoptar les que siguin necessàries per evitar tant com sigui possible els renous i les molèsties que genera el transport aeri, sobretot pels voltants de les instal·lacions aeroportuàries de les Illes Balears".

Segon punt: "El Parlament de les Illes Balears insta la direcció de l'aeroport de Son Sant Joan, de Palma, a intensificar els contactes i les col·laboracions amb totes les institucions públiques, representacions i entitats ciutadanes per tal de millorar la col·laboració i aconseguir les solucions més apropiades."

El punt tercer: “Si bé l’anterior és essencial, a més el Parlament de les Illes Balears insta la direcció de l’aeroport de Palma de Mallorca, Son Sant Joan, així com les autoritats i institucions competents en la matèria, a intensificar els programes culturals i formatius, a fi d’aconseguir la màxima difusió i eficàcia, amb especial dedicació a les comunitats i col·lectivitats més afectades, i a estudiar i establir compensacions específiques que siguin possibles per a les barriades i pobles més afectats”.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Buele. Pel grup esmenant, el Grup Parlamentari Popular, Sr. Piña, té la paraula.

EL SR. PIÑA I SAIZ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Probablement és una qüestió de la meua disminució de capacitat auditiva, ja que parlem d’aquestes qüestions, però tal vegada no he sentit bé l’encapçalament del tercer paràgraf, i em fa la impressió que falta un article per fer-ho més contundent. Em pareix haver sentit “si bé l’anterior és essencial, el Parlament de les Illes Balears insta...”, si puc suggerir, jo diria “si bé l’anterior és l’essencial”, per recalcar que les mesures correctores són l’essencial, i les compensatòries són l’accessori o la conseqüència, i si això fos acceptable, nosaltres retirariem la nostra esmena, i acceptariem el text que el diputat Sr. Buele ha proposat. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Sr. Buele, té la paraula.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Totalment d’acord.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per tant, aquesta presidència entén que l’esmena es dona per retirada i es proposa per acord aquest text que ha fet esment el Sr. Buele. Puc entendre que tots els grups parlamentaris hi estan d’acord, per tant, s’aprovaria per assentiment. És així?

I.2) Proposició no de llei RGE núm. 4886/00, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a instal·lació d’una dessaladora a Ciutadella de Menorca.

Passam a debatre la segona i darrera proposició no de llei RGE núm. 4886, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a una dessaladora a Ciutadella de Menorca, a la qual s’han presentat l’esmena 1034/01 del Grup Parlamentari Mixt. Per defensar la proposició no de llei té la paraula el diputat Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Efectivament el Partit Popular presenta en aquesta comissió la proposició no de llei, per tal de solucionar uns dels problemes greus que hi ha a una de les zones que pateix més la manca d’aigua i és la zona de Ciutadella.

Si nosaltres feim una anàlisi de com estan tots els aqüífers a Menorca, veim que hi ha una extracció anual de 22,84 hectòmetres cúbics d’aigua, dels quals un 52% va a reg agrícola i un 48% a consum urbà i turístic i només un 0,1% a indústria. Les previsions de consum a Menorca s’incrementen en un 4,4% d’aquí al 2006, açò significa 23,82 hectòmetres cúbics més, degut a una major demanda urbana i evidentment turística i açò és una de les dades que hem de tenir en compte.

Les reserves actuals d’aigua són 70,9 hectòmetres cúbics i si tenim en compte que el període de pluges és molt variable, hi ha períodes de sequera i d’altres més plujosos. Veim que hi ha una mancança evidentment d’aquesta pluviometria que fa per exemple, entre desembre de l’any 1998 i novembre de l’any 1999, van caure 395 litres per metre quadrat, molt lluny d’aquells 599 litres que es consideren normals. L’any 2000 el dèficit de pluges va ser del 34%, d’aquí ve la preocupació d’un terme com Ciutadella molt agrícola, molt turístic i molt de serveis, que es veu que la zona vol una garantia de futur i una solució estructural definitiva al problema d’aqüífers en qualitat i quantitat d’aigua.

Per què deim açò? Perquè si nosaltres veim que a Menorca hi ha tres unitats hidrogeològiques. El Mitjorn té un 42% de reserves, el Centre un 62% i a dues zones com deia abans molt castigades, com és el cas d’Altrutx i Cala Blanca a Ciutadella i l’Algar de Sant Lluís, allà on la salinització per sobreexplotació és evident i açò fa que cada vegada s’hagin de fer pous nous i s’hagin d’extreure aigua i cada vegada més la salinització arriba a la capa freàtica.

Si nosaltres, a més, veim que la consellera de Medi Ambient, precisament en aquesta Comissió d’Ordenació del Territori va dir que pel que fa a l’illa de Menorca i açò ho va dir dia 11 d’abril de l’any 2000, ens trobam que la situació dels aqüífers ha passat, per donar-los unes dades d’enrera de gener de l’any 1990 hi havia 82,3%, el març de l’any 2000 a un 51,5% dels recursos hídrics a l’illa de Menorca. La diferència entre gener de l’any 2000 i el març de l’any 2000, és que durant el gener ens trobam un 53% i al març un 51,5. Per tant, ha baixat quasi dos punts.

I també podem dir que si a l’illa de Menorca no hi ha un estat greu diríem és l’illa que es troba en la millor situació pel que fa referència a recursos hídrics. També és cert que cada vegada baixen més degut a la sequera i per tant, estam en una situació que si no es fan actuacions a mig termini, és evident que hi haurà problemes en un futur. Açò deia la consellera dins aquesta mateixa comissió dia 11 d’abril de l’any 2000. I efectivament nosaltres veim que el Pla hidrològic de Balears té previst destinar a Menorca 7.200 milions de pessetes fins a l’any 2016.

És a dir, un 7,4% de la inversió total prevista per a totes les Illes Balears que és de 94.000 milions de pessetes ho hem de recordar. Entre d'altres hi ha partides per instal·lar i millorar la xarxes de distribució, captació d'aigües subterrànies, condicionament de torrents, protecció de zones humides, instal·lació de comptadors individuals i remodelació i ampliació dels diferents (...) I s'ha de destacar una partida de només 500 milions de pessetes fins a l'any 2016 per a obres de reutilització d'aigües residuals per a reg.

Si nosaltres tenim en compte que hi ha un dèficit com deia la consellera de un 30% en 10 anys. Nosaltres pensam que s'ha d'agafar i admetre la proposta que fa el Pla hidrològic nacional que garanteix a Balears obres per valor de 48.000 milions de pessetes, entre elles la construcció d'una dessaladora a Ciutadella, per un import de 3.000 milions. I aquesta inversió nosaltres pensam que donarà solució al dèficit estructural de l'aigua d'un municipi bàsicament turístic i ramader i concretament a zones que són Son Xoriguer, Cala de'n Bosch, Cala Blanca, Sant Adrià i el terme mateix de Ciutadella que és el que té més dèficit de quantitat i qualitat d'aigua de Menorca.

És per tots aquests motius que nosaltres feim nostra la proposta que va aprovar el plenari de l'Ajuntament de Ciutadella i és per això que nosaltres demanam el suport dels components de tots els grups d'aquesta comissió. I deia:

Primer, que el Parlament de les Illes Balears doni suport a la proposta aprovada sobre la dessaladora de Ciutadella i insta el Govern de l'Estat a complir les inversions en obres hidràuliques, previstes al conveni amb el Govern de les Illes Balears per als anys 1999, 2000 i 2001 que superen els 25.000 milions de pessetes. Segon, El Parlament de les Illes Balears insta el Ministeri de Medi Ambient a finançar les inversions necessàries per diversificar la captació d'aigües del subsòl per proveir aigua a Ciutadella. Tercer, El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat per incloure els projectes de reutilització d'aigües depurades, que segons la voluntat del Govern de les Illes Balears ha finançar la Unió Europea amb els fons europeus durant el període 2001-2006. Quarta, el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a incloure la dessaladora de Ciutadella de Menorca per al proveïment d'aigua a la població, dins el conveni del col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i el Ministeri de Medi Ambient.

Açò és el que es va aprovar per unanimitat de tots els grups polítics, PP, PSOE, PSM i IME, en el ple celebrat dia 6 de novembre de l'any 2000. Aquesta moció insta el Govern de les Illes Balears a incloure la previsió de la dessaladora de Ciutadella dins del conveni de col·laboració en matèria hidràulica que té previst signar entre Medi Ambient i el Govern de les Illes Balears.

És per tot açò, que presentam aquesta proposició no de llei. I jo esper que una vegada més el seny de la cambra i diferents partits polítics puguin assumir i donar suport a aquesta iniciativa del plenari de l'Ajuntament de Ciutadella i que nosaltres també ho veim així, donat que ja hi ha conceptuades a l'avantprojecte de llei i les partides pressupostàries pertinents i ens agradaria el suport per donar una solució definitiva als

problemes estructurals de la quantitat i qualitat d'aigua, un tema importantíssim a Ciutadella de Menorca.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Camps. Per defensar l'esmena 1034/01 del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Buades.

EL SR. BUADES I BELTRAN:

He escoltat molt atentament l'exposició del Sr. Camps. Però el primer que li he de dir és serà legítima, però frega l'oportunitat política, com ara intentaré explicaré i en canvi s'allunya molt d'una proposta de solució estructural dels problemes, així com s'han concebut fins ara els problemes de l'aigua en aquesta banda de Menorca.

Jo ho explicaré aquí en nom dels Verds, però també l'esmena representa aquí l'opinió de la majoria parlamentària a Palma. En primer lloc és molt interessant el que vostès proposen en els quatre punts, perquè d'alguna manera transparenta quina és la seva manera de pensar. I aquesta manera de pensar no ens dur a solucions. Vegem per exemple, el primer punt reconeix que no s'han invertit 25.000 milions, als exercicis 1999-2000 i no estan previstos a l'any 2001, que afecten a obres hidràuliques importants, això està molt bé, és a dir, el PP ens presenta una proposició no de llei instant el Govern de l'Estat a complir aquest programa d'inversions de 25.000 milions que no han fet, impressionant, perfecte. És a dir, tenim unes infraestructures com Sa Costera a Mallorca, o la interconnexió de dessaladores a Eivissa i Sant Antoni, que no tenen finançament. Per a Menorca no hi res.

El segon punt de la proposta del PP és instar el Ministeri de Medi Ambient a diversificar la captació d'aigües del subsòl per proveir d'aigua a Ciutadella. Clar això és agafar l'arbre per les branques, per què? Perquè precisament un dels problemes que tenim és l'estat salvatge de l'explotació de pous, la sobreexplotació que tenim i el que no podem fer ara és prioritzar a obrir nous pous i diversificar-los en aquest sentit, abans de controlar i vigilar ambientalment el que està passant allà i abans de saber el que passarà dins el model territorial que té a veure amb això. La proposició ens agradaria que digués en lloc de diversificar i tenir nous pous, reubiquem els que hi ha, que encara es poden utilitzar, controlem el seu estat de salut ecològic, fem una transició cap a l'eficiència d'ús d'aquesta aigua derivada de pous, però d'això no hi ha ni una sola línia i des d'aquest punt de vista s'adreça aquest punt del PP a incrementar d'una manera infinita l'oferta. És a dir, del que es tracta és cada vegada més extreure del subsòl de Ciutadella i oferir-ho en forma d'aigua per gastar. Clar això no creim que sigui seriós des del punt de vista de resoldre un problema, pot ser seriós des del punt de vista a fer política a curt termini.

En tercer lloc també crec que és interessant, des del punt de vista dels Verds que s'insti el Govern de Madrid a incloure els projectes de reutilització d'aigües depurades que vol el Govern

de les Illes Balears, de tal manera que la Unió Europea els financii, això és impressionant, dit per un Govern central que al final és qui obre l'aixeta o no del fons de cohesió a Espanya. És a dir, vostès reconeixen que fa falta que el fons europeu de cohesió arribin aquí, però clar la clau d'això la tenen vostès a Madrid, perquè el peatge el pagam a través de Madrid. Aleshores no ho sé, jo crec que hauríem de dir aquesta vegada més clar aigua. Fins ara el fons de cohesió 2001-2006 els hem vist passar de lluny per internet, però sembla que Madrid té barrat el pas perquè a Balears els projectes que s'han presentat tinguin algun tipus de concreció.

En quart lloc, la proposició no de llei del PP té un cert to municipalista, però falsament municipalista, diu: allà hi ha un ajuntament que ens ha demanat un dessaladora i resulta que el ministre de Madrid corresponent li dóna 3.000 milions i ara li hem de donar suport i ja està. Quina aproximació al problema de l'aigua que tenen a Menorca, aquest tipus d'aproximació té molt poc a veure amb allò que faria qualsevol geògraf, qualsevol hidròleg, qualsevol política que tengués un mínim de sentit de la cultura de l'aigua. Així com l'aigua de les comarques del Sud de Tarragona no és només del Sud de Tarragona, mirin el que passa al Sud de Tarragona té a veure amb allò que passarà a l'Ebre, o el que passarà a Andalusia té a veure amb altres zones de l'Estat espanyol, és evident que per molt que és parcel·li hidrogeològicament Menorca, el que passi a Ciutadella té molt a veure amb el sistema hidrològic insular.

Aleshores no podem fer proposicions no de llei simplement a favor d'una decisió circumstancial d'un ajuntament, seria molt més interessant que diguéssim: el ple del Consell de Menorca, per unanimitat va dir això, ho podríem compartir o no, però tendria més seriositat, però realment fer micropolítica en temes d'aigua perquè un ajuntament ho ha dit, no té raó de ser des del punt de vista de solucionar problemes. Hi ha una mera aparença de preocupació social, és diu aquesta aigua per què serviria? Per subministrar aigua a la població? És a dir, pareix que hi ha un pànic social que la gent pateix set, ara explicarem perquè no és així i clar, aleshores el que hauríem de fer és dir ens afegim en aquesta acord i tot va bé, una dessaladora i a més la paga Madrid, on és el problema?

Bé això no va així, jo li diré una cosa, vostès volen acabar com a Eivissa, és a dir, el paradís de la dessalació, volen acabar com Lanzarote, no facin això, donin solucions tecnocràtiques, vagin posant infraestructures d'aquest tipus i quan ho tinguin tot ple de dessaladores com per exemple a Eivissa o Formentera, després veuran que encara tenen problemes d'aigua i sap per què? Perquè les dessaladores, posades així, com a prioritat, l'únic que fa és incrementar la disponibilitat d'aigua per gastar sense preocupar-se'n de quins consum es fan. Aleshores vagin a Eivissa de viatge, els diputats del PP de Menorca, el PP d'Eivissa ja ho coneix perfectament, vagin a Formentera i veuran el futur de Ciutadella quin serà si segueixen la política de vostès proposen. Allò que seria normal seria començar a invertir sensatament, estalvi, eficiència, canvi d'estructures de preus, ara en parlaré i reutilització, però d'això no hi ha res. A més al pla hidrològic de les Illes no hi és aquesta dessaladora, ni molt menys en aquests 25.000 milions que s'havien de gastar a partir de l'any 1999, no hi ha estudis tècnics que obliguin a fer

aquesta dessaladora, al contrari, ara en veurem un molt interessant que diu tot el contrari, però hi ha una continuïtat en la proposició no de llei del PP de fer la política de sempre.

Bé el Sr. Mister Marshall, en aquest moment diu que en aquests moments hi ha 3.000 milions, venc el cap de setmana, si no els aprofitau sou beneïts i l'aproximació política que es fa és dir bé ja que ens donen aquests doblers, els aprofitarem, aquesta política està passada de rosca i no té res a veure amb la idea de solucionar un problema que és estructural, com vostè ha dit molt bé. Bé això és la part crítica, per això a nosaltres no ens agrada aquesta proposició no de llei, però hi ha una part que nosaltres creim que s'ha de positiu i en aquest sentit el Grup Progressista, en aquest cas nosaltres feim de portaveus, però és compartit, presentam una esmenta global per assegurar tres objectius, primer que la gestió dels problemes hidrològics de Menorca es fa des de Balears, un Govern com el nostre que té les competències no pot renunciar a posar les prioritats, això és una qüestió de dir no és possible ser subsidiaris, no és possible aquesta submissió a allò que vulguin dir des d'altres bandes que no han demostrat durant els darrers 100 anys, diguem-ho així, cap interès a garantir que hi hagués una administració ambiental a Balears digne de tal nom.

Segon objectiu, garantir que hi hagi milions concrets per desenvolupar el pla hidrològic, amb les prioritats que volem des d'aquí, des de les Illes Balears i des de Menorca, on són aquests 7.000 milions del pla hidrològic? Jo no els veig als pressuposts, em sap greu però no els veig, dels 16.000 que va demanar el Govern el mes de novembre, sembla que n'hi ha 2.000 als pressuposts generals de l'Estat de l'any 2001, fent un resum, no els veig. Aleshores un pla hidrològic que acaba parlant de 90 mil i busques milions, que en el cas de Menorca serien 7.000 és una carta als reis mags, ja ha passat l'època dels reis, hem de començar a parlar de números, aquí no hi ha administració que hagi pogut fer administració ambiental hidràulica, no hi ha a nivell Illes Balears uns milions clars lligats a pressuposts reals a nivell de l'Estat espanyol per aquestes coses, aleshores les nostres esmenes intenten incidir en aquest tema.

El tercer punt, és que hem de posar fonaments a una política d'aigua sostenible. És a dir, una política d'aigua que d'aquí a 10 anys valgui la pena, que no sigui un error. Per justificar això a mi m'agradaria comentar el que diu el diagnòstic del pla territorial insular de Menorca, és molt interessant aquest document. A la pàgina 36, a diferència del que diu la moció del PP, diu que les previsions són d'un creixement del 4,4% de consum a Menorca, això és mitja veritat, per tant, és una mentida, perquè el diagnòstic dels experts diuen: aquesta possibilitat s'ha de (...) El diagnòstic de l'aigua amb una perspectiva territorial, sobretot tenint en compte el notable increment de la demanda des de la segona meitat dels anys 80, polaritzada per la població estacional que creix un 8% anual, és a dir turistes, davant un modest creixement de la demanda local només un 1%. Això és una dada científica. El creixement turístic, això ho diu el diagnòstic territorial consultant internet d'aquesta empresa contractada pel Consell de Menorca diu això, és a dir, no és un 4,4%. Aquestes mitjanes no serveixen, vol dir que hi ha un segment de consumidors, clarament el

sector turístic estacional que dispara el consum, mentre la població local no ho fa. Jo crec que aquesta dada l'hauríem de recuperar.

Segona cosa, diu el diagnòstic del pla que hi ha una manca creixent, que es combina amb la sobreexplotació de recursos i això sobretot afecte a les zones humides, que són aquelles que han permès declarar Menorca com a Reserva de la Biosfera i que encara l'han de gestionar ambientalment.

En tercer lloc ens diu que tenim un problema amb el model ramader intensiu de llet, que fa expandir regadiu, perquè això està poc adaptat a les condicions agroclimàtiques de l'illa i és molt dependent pel que fa a l'economia, en la qual cosa el consum d'aquest model agrícola i ramader és un consum fora assenyat del bioma que tenim a Menorca, és a dir, alguna cosa haurem de fer amb el turisme, alguna cosa haurem de fer amb l'actual model agrícola ramader, com diu el propi diagnòstic del pla.

Per altra costat parla que hi ha una deficient gestió de recurs en el medi agrari i també dins alguns àmbits urbans, descontrol en el maneig i falta encara d'un coneixement exhaustiu de l'ús real de l'aigua, comptadors inexactes, problemes d'instal·lacions de pous per a pagesos, que després en realitat va a zones turístiques, etcètera. I en tota la diagnosi del pla la dessalació no ocupa cap lloc a les prioritats, perquè el diagnòstic diu: el desenvolupament d'una política clara i compromesa a la contenció de la demanda i l'estalvi d'aigua, primant l'eficiència en la seva utilització, està estretament vinculada a la qualitat de vida present i futur a la població i a la conservació (...) Del ric patrimoni biològic, és a dir política clara i compromesa de contenció de la demanda i estalvi d'aigua. Després diu: el preocupant estat en què es troba Menorca ha d'impulsar iniciatives més adequades de caràcter sectorial i les defineix, estalvi, control administratiu del consum, millora de les xarxes de distribució de sanejament, avanç en la depuració d'aigües residuals i en la reutilització d'aigües regenerades. Això ho diu clarament el pla territorial, el diagnòstic que vostès coneixen, és públic i conegut.

Però hi ha una altra cosa dins el pla territorial, on és l'origen del problema real? Perquè Menorca i Ciutadella poden tenir cada vegada més problemes, bàsicament pels problemes territorials i de sòl urbà. Diu: però també ha d'estar molt present la presa de decisions en matèria urbanística i territorial, concretament les previsions d'eventual creixement de sòls urbans i de població, especialment estacional. El cicle de l'aigua constitueix en el medi insular i Mediterrani com és Menorca, un cas únic per altra banda a nivell de desenvolupament poblacional i d'activitats conegudes, un dels arguments de més pes per a la limitació de futurs creixements, clar si es desitja garantir la sostenibilitat del sistema socioecològic insular d'acord amb els principis inspiradors de la Reserva de la Biosfera. És a dir, les prioritats del diagnòstic del PTI, ni s'anomena la dessalació, en canvi vincula aquest canvi cap a bones pràctiques com a una prioritat, bones pràctiques

agrícoles, bones pràctiques d'ús del turista, però sobretot en polítiques territorials.

Els Verds demanam també si no seria el moment de demanarnos també, perquè hi ha tota una bateria d'iniciatives del Partit Popular que es vénen repetint des de l'any 1999 i ens pareix molt bé, perquè és legítim, però no ens pareix bé des del punt de vista d'anar avançant en aquest tema. Algunes preguntes al Partit Popular, on són aquests 25.000 milions del període 99-01 en els pressuposts de Madrid? No els veim. Què ha informat favorablement el Ministeri de Medi Ambient a Madrid per compte del fons europeus que ha demanat el Govern fins ara? Ens diguin tal dia el ministeri de Madrid referents a aquests fons sobre aquest projecte ens ha donat tal cosa. Quants mesos fa que el ministre no contesta a les peticions del Govern? Aquests 16.000 milions que hi havia damunt la taula des del mes de novembre i ara només n'hi ha 2.000 en els pressuposts estatals? Quin és el consum d'aigua senyors del PP per habitant a Ciutadella? Perquè em sembla que és el més elevat de Menorca i ara en parlarem d'això. Seria convenient parlar d'altres prioritats com reestructurar la xarxa de pous i la reutilització d'aigües del sector terciari, amb pressuposts concrets.

En aquest sentit nosaltres creim que la línia de treball del Govern de les Illes Balears, a la seva conselleria sectorial és clara, dedica els pressuposts importants a fer més eficient el proveïment d'aigua i el seu estalvi, deixar la dessalació com a darrera instrument degut als seus costos energètics i econòmics en infraestructures. Això seria interessant fer-hi un petit esment, perquè clar, quin són els costos energètics d'això? Quin són els tres principals consumidors d'electricitat a les nostres illes? L'Aeroport de Son Sant Joan, per exemple. Parlem de la cimentera de Lloseta a Mallorca i la dessaladora de la Badia de Palma, són fàbriques de consum d'electricitat, jo els record que Menorca es proveeix d'electricitat ampliant les centrals mallorquines, jo no crec que sigui bo transferir responsabilitats energètiques i econòmiques a Mallorca, els costos de 3.000 milions de no fixar-se en les causes del problema i dedicar-los a noves infraestructures, que incrementen la disponibilitat per malgastar aigua, aquests 3.000 milions emprats en reubicar pous, interconnexions i un ús més assenyat i més estalviador donaria més rendiments.

Una dada només de Ciutadella. A Ciutadella segons el pla territorial diu que la major part d'aquesta intensificació en l'activitat immobiliària, que ha estat espectacular, es concentra a Ciutadella i Sant Lluís, com molt bé vostè ha dit, vostè ho ha dit per consum d'aigua, jo li dic el que diu el diagnòstic del pla, la major part d'aquesta intensificació de l'activitat immobiliària es concentra a Ciutadella i Sant Lluís. I diu més, a Ciutadella el conjunt d'habitatges unifamiliars agrupa quasi el 50% de la superfície construïda destinada a habitatges, a Maó de menys vocació turística arriba només al 36% i l'oferta d'habitatges diversa, a Ciutadella més d'un 37% superfícies és per davall dels 60 metres quadrats, és a dir, només per a lloguer de turistes. Clar aquest model territorial, evidentment, ens dur a un sobreconsum excessiu, que no té paral·lelismes amb els guanys

econòmics del sector diríem turístic menorquí i per altra banda hipoteca bona part dels nostres recursos hídrics. Ciutadella ha de canviar de model territorial i Ciutadella ha d'emprar aquests 3.000 milions per a altres coses.

Jo per acabar, convido al Partit Popular a assumir la proposta d'esmenes progressistes, que farien visible com un partit conservador com sou vosaltres, té una mica d'altura de mides, deixin de parlar en termes només d'ara hi ha 3.000 milions i si no s'aprofiten sou beneïts i comenci a parlar de com podem tenir aigua en el futur i sigui capaç d'impulsar una política hidrològica de país, una política hidrològica moderna i una política hidrològica ecològica. L'alternativa que ens proposa a l'actual text el PP, tothom té dret a canviar, és la submissió a les necessitats de màrqueting polític fetes el cap de setmana des de Madrid, si volem continuar tenint prou il·lusions com per dir que hi ha una solució tecnocràtica que ens ho resoldrà tot, quan jo els dic que venguin a Eivissa i Formentera i veuran quin és el futur. Vagin a Lanzarote i veuran quin és el futur per a Menorca si no pensen amb l'arrel del problema.

Convendria que el PP comencés a parlar com tot el Pacte, de la necessitat d'un acord per a l'aigua, basat en l'estalvi, l'eficiència i l'orientació a llarg termini i deixin de fer propostes que simplement van relacionades en pessetes i infraestructures, quan això no toca el bessó d'allò que és la gestió de l'aigua. Ciutadella si un dia arriba a tenir vertaderament set, serà per seguir practicant una política zero en matèria d'estalvi, eficiència i reutilització, un urbanisme passat de rosca, més propi dels anys 70 que no del segle XXI i perquè el canvi climàtic, com diu l'informe que va sortir la setmana passada, pronostica canvis a la Mediterrània farà que cada vegada més estiguem més secs aquí, serà per això, però no es pot resoldre simplement posant unes infraestructures absolutament innecessàries ara mateix.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Buades. En torn de fixació de posició té la paraula el Sr. Portella en nom del Grup d'Esquerra Unida i Ecologista.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Una intervenció breu, després d'aquesta interessant dissertació de l'esmenant a la proposició no de llei, que ens ha servit molt i a més és documentada i completa, en la qual hi estam d'acord, com no pot ser d'altra manera, d'un Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Ecologista i que compartim des d'Esquerra Unida i Els Verds de Mallorca.

A pesar de compartir aquestes esmenes només espiritualment, esperam compartir-les verbalment avui capvespre per açò feim una intervenció de suport a la que ha fet el Sr. Buades, perquè el que ha dit és cert. Només dues qüestions, primer que és una qüestió de principis diferents als que té el Partit Popular. Aquesta proposició no de llei respon a

la idea de satisfacció de demanda, encara que aquesta sigui insostenible i per tant, d'accelerar i fer-la justificar la insostenibilitat del model que proposa, creant fàbriques d'aigua i les fàbriques d'aigua no són certament inofensives, o un altre model que ratlla de gestió de demanda i ordenació d'aquesta demanda i la bona gestió de la mateixa. Són dos models diferents que xoquen en aquesta proposició i a l'esmena presentada.

I un segon punt, que és un punt d'oportunisme polític. Tal vegada una cosa en què s'ha equivocat el Sr. Buades quan ha explicat no és que l'Ajuntament de Ciutadella hagi demanat al ministeri la dessaladora, és que el ministeri del Sr. Matas hauria de fer una avaluació d'impacte ambiental sobre les seves actuacions a Balears. El Sr. Matas va oferir aquesta dessaladora, es diferent, el caramel primer l'ofereix i els altres van al caramel. Açò és un poc l'ordre dels factors que ha arribat en aquest producte.

Clar i també és oportunitat política, perquè es tracta de veure si revisant aquest tema es creen diferències internes en el Govern municipal, etcètera. Però bé això és una tàctica ben legítima, que a qualsevol altre i el Sr. Guillem Camps no li treu, però ja que en aquest sentit hi fa feina li alab el gust que sigui aquesta la seva tàctica.

Vostè ha fet referència al pla territorial, a la diagnosi. És molt interessant, però fins i tot, podríem parlar del pla hidrològic de les Illes Balears, aprovat fa un parell d'anys pel Partit Popular, com ha recordat el Sr. Camps ni tan sols havien pensat fer una dessaladora a Ciutadella i tampoc no han passat tants anys, crec que només dos anys. Per tant, és una qüestió molt clara, podem fer esment al pla de desenvolupament sostenible, redactat durant el mandat del Partit Popular en el Consell Insular de Menorca, allà on tampoc es posava ni molt menys com a una prioritat, ni com a referència de futur el tema de la dessaladora.

Podem parlar del document, tom V de la Reserva de la Biosfera, que va servir al Consell Insular de Menorca per obtenir la declaració de la Unesco de Reserva de la Biosfera, on tampoc es preveia, es preveia un altre tipus de política d'aigua, molt diferent a aquesta, també podem parlar de les Directrius d'Ordenació Territorial i una sèrie de documents, els quals sembla que haguem fet hores i hores de feina, estudiosos, investigadors, científics que hi hagin dedicat mitja vida, idò resulta que després no serveixen per res, perquè el Sr. Matas troba que ha d'oferir una dessaladora per crear més fàbriques d'aigua per resoldre una demanda que no la volen gestionar bé, sinó que volen crear aquesta resposta a la demanda.

Per tant, d'acord amb tots els fonaments de l'esmena presentada. D'acord amb què la política d'aigües ha de ser una altra, molt d'acord en què la política d'aigües, errònia o encertada, l'ha de decidir el Govern de les Illes Balears, no ha de venir imposada ni molt menys a través de xantatge polític o altre tipus de mecanisme de suborn -polític em referesc, lògicament- i que per tant és molt comprensible i donam tot el suport a l'esmena presentada pel Grup Mixt.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Portella. Pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista té la paraula el Sr. Gomila.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sra. Presidenta. Intentaré no repetir arguments dels que han utilitzat fins ara els companys d'Els Verds i d'Esquerra Unida, però sí que m'agradaria fer una sèrie de precisions, i és que per una banda, en aquest parlament i durant la passada legislatura, hi va haver una comissió no permanent que estudiava el tema de l'escassetat d'aigua a les Illes Balears i que va reunir una sèrie de compareixents, de tècnics, de polítics, que anaven explicant la situació de l'aigua que veien a les Illes Balears, i també van fer alguna referència a l'illa de Menorca, és a dir, que durant un parell d'anys els diputats de tots els grups van estar treballant sobre aquesta qüestió i aquí hi va haver una sèrie de compareixences, jo pens que bastant interessants, i m'agradaria reproduir-ne unes poques, sobretot en el que feien referència a Menorca, perquè veuran el que deien els tècnics d'una administració que en aquell moment estava governada pel Partit Popular i, fins i tot, els polítics d'aquella mateixa administració.

El director general de Règim Hidràulic, el Sr. Carlos Forteza, dia 28 d'abril del 98 deia: "A l'illa de Menorca en principi no hi ha problema de dèficit perquè amb uns recursos de 32 hectòmetres veim com la demanda és de 24; per tant en principi, si es continua fent una gestió adequada d'aquests recursos i un creixement moderat, doncs en principi pareix que no hi ha d'haver problemes greus". El Sr. Barón, cap de la Direcció General de Règim Hidràulic, deia: "*En Menorca en principio no hay problemas, más que algunos problemas puntuales que probablemente se pueden resolver con la reordenación de las captaciones, que están mal hechas, están demasiado agrupadas. Por ejemplo, para abastecimiento, problemas puntuales de salinización de algunos pozos de la zona de Ciudadela, pero porque metieron 14 pozos juntos y si éstos se separan lo suficiente y no se profundiza más de la cuenta, no tiene problemas*". Ja ho han sentit, *no tiene problemas de recursos*.

Però, clar, aquests senyors són tècnics i ara a veure què deien els polítics. Aquí s'ha citat una intervenció de la consellera de Medi Ambient, però a mi m'agradaria citar l'exconseller, conseller en aquest moment, conseller de Medi Ambient, el Sr. Miquel Ramis, dia 17 de febrer del 99, és a dir, just fa un any i..., sis o set mesos, en aquesta mateixa comissió, en què explicava el Pla hidrològic de les Illes Balears: "Sistema d'explotació a Menorca; dir que no hi ha bàsicament problemes per satisfer el sistema. La demanda actual, la prevista dins els dos horitzons -en el Pla hidrològic de les Illes Balears els dos horitzons són el 2006-2016- simplement amb la construcció de qualque nou pou a les unitats d'Es Migjorn seria suficient, i per tant no fa falta, en el cas de Menorca, fer grans actuacions. Només millorant les explotacions certs fenòmens locals d'intrusió marina a les zones de Sant Lluís i Ciutadella, que s'han de cuidar". Ja han sentit el que deia el Sr. Miquel Ramis: a Menorca no fan falta grans actuacions.

Però bé, açò són caporals i sergents; anem a veure què deia el general del Partit Popular, el Sr. Matas, dia 14 d'octubre del 98, en el darrer debat de política general com a president d'aquesta comunitat autònoma: "Aigua. Puc repetir, aigua. Amb la inversió de 12.000 milions de pessetes que està en marxa s'acaba la dessaladora de Palma, el projecte de transvasament a Mallorca, tenim en marxa les dessaladores d'Eivissa, Sant Antoni i Formentera i, efectivament, aquest problema, afortunadament, no existeix a Menorca". Ja ho han sentit: no existeix a Menorca aquest problema d'aigua que tenen a les altres illes. És a dir, que quan el cap diu que no hi ha problemes, tots quadrats i no hi ha problemes. Ara diu que hi ha problemes i que necessiten dessaladores.

I donde dije digo, digo Diego, i ara es gastaran o es volen gastar 3.000 milions de pessetes en una dessaladora que, d'acord amb les gestions que es fan entre l'Ajuntament de Ciutadella i la Conselleria de Medi Ambient, es donen resultats molt positius. Durant els darrers anys s'ha parlat molt i s'ha fet poc, i ara des del Govern s'intenta parlar menys i fer molt més. Per açò es crearà un consorci amb el Govern i l'Ajuntament de Ciutadella per fer aquesta diversificació de les captacions i que no totes siguin al mateix indret, sinó que a l'indret on es fan ara hi pugui haver pous que puguin reposar i es pugui agafar d'altres llocs, i per tant evitar així la salinització de les captacions que hi ha en aquests moments.

Però no només açò. S'està fent una gestió jo pens que molt bona per part de qui té les delegacions en proveïment d'aigua a l'Ajuntament de Ciutadella, i és que s'està fent una política de millora de les fuites d'aigua en el terme municipal de Ciutadella, i jo pens que una sola dada que els vull donar corrobora aquest fet. El nucli urbà de Ciutadella es proveeix amb nou pous, tots concentrats a la zona coneguda com es Caragolí, nou pous que durant els darrers anys han funcionat 24 hores, 365 dies l'any, han funcionat tots els dies de l'any les 24 hores del dia, i només s'aturaven quan hi havia algun problema, quan hi havia alguna avaria. Idò bé, amb una política de control de les fuites d'aigua, hi ha hagut dies que han tengut cinc pous aturats només de les avaries que s'havien millorat i que s'havien solucionat les fuites que hi havia en aquell moment, és a dir, dels nous pous que funcionaven 24 hores cada dia tots els dies de l'any, en aquests moments funcionen..., hi ha dies que cinc pous estan aturats perquè n'hi ha més que suficient només resolent els problemes de fuga que hi havia en el nucli urbà de Ciutadella, on es calculava que hi havia unes fuites d'un 45%, i en aquests moments estam el llindar del 15% de fuites del que se subministra a Ciutadella.

Per tant estan fent els governs del pacte, ja sigui municipal o ja sigui a les illes, estan fent, almenys en el terme municipal de Ciutadella, que és a allò que es refereix la seva proposició no de llei, una bona política de gestió de l'aigua, no només intentant incrementar el nombre..., o incrementant l'aigua bona que se subministra a Ciutadella no només amb noves captacions i amb el que vostès proposen d'una dessaladora, sinó millorant les xarxes de proveïment i evitant aquestes fuites que tenia, i per açò es dona un més bon servei que jo entenc que farà innecessari que Ciutadella necessiti aquesta inversió tant important que suposa una dessaladora, que evidentment se

n'ha parlat molt però que ningú no ha arribat a dir qui pagaria aquesta inversió; està clar que una part sembla que una part sembla que la regala el Ministeri de Medi Ambient, però evidentment ara ja comencen a dir que no és el cent per cent, i per tant aquí parlem de 7 o 800 milions d'inversió que haurien d'anar a càrrec dels consumidors i açò suposaria un increment, a part de l'increment energètic que ja ha apuntat el diputat d'Els Verds, un increment en el cost de l'aigua molt important, i si afegim a açò que produir aigua bona des d'una dessaladora suposa un increment de gairebé el cent per cent, més del cent per cent del que en aquests moments costa una extracció, seria un cost o una apujada en el rebut de l'aigua que entenem que amb una bona gestió dels recursos que tenim en aquests moments n'hi ha més que suficient.

Per tant, per una banda evitarem incrementar la necessitat d'energia elèctrica que tenim a l'illa de Menorca evitant aquesta dessaladora i, per altra, donarem un bon servei als ciutadans mirant que cada vegada tenguin una aigua millor en el terme municipal de Ciutadella i a tot Menorca.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gomila. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la diputada Sra. Dubon.

LA SRA. DUBON I PRETUS:

Gràcies, Sra. Presidenta. El nostre grup donarà suport a l'esmena de substitució presentada en aquest parlament acordada per tots els grups que donen suport al Govern, i també volem deixar clar que el nostre grup no s'oposa a les dessaladores, però en el benentès que aquestes no han de ser posades més que quan no existeixin altres possibilitats. S'han de seguir unes prioritats d'acord amb el que va establir el Pla hidrològic per a les Illes Balears, que val la pena destacar que aquí a Balears va ser un pla consensuat.

També val la pena recordar que aquest pla hidrològic de Balears que es va aprovar fa molts pocs anys, les dades que manejava d'aigua eren dades correctes perquè utilitzava les xifres d'aigua tal com s'ha de fer, és a dir, amb períodes suficientment extensos. Les dades de precipitació, per tal que puguin ser significatives, necessiten manejar-se amb períodes de 30 anys. Per tant, un any de sequera o dos anys de sequera s'han d'englobar sempre dins aquests períodes llargs per tal de poder-ne treure conclusions fefaents.

En aquest sentit valdria la pena, maldament sigui a tall d'exemple, dir que el dèficit actual a Menorca mesurat mitjançant l'índex de sequera, que és un índex molt modern que s'ha incorporat i que ens indica com estan els recursos hídrics, hem de dir que aquest any, tot i que aquest índex contempla la sequera de l'any anterior, que va ser molt important, en aquests moments Menorca té un dèficit un 14% que ve a ser pràcticament una situació gairebé normal, tot i que l'any passat va ser molt sec i l'anterior també. Per tant açò demostra

clarament que les qüestions de precipitació s'han de mirar amb períodes llargs, ja dic, de l'ordre dels 30 anys.

Únicament en el que voldria tornar a insistir és que val la pena recordar aquestes prioritats que marcava el Pla hidrològic, perquè hi ha moments que sembla que no les recordam i crec que són prou clares i prou contundents: bàsicament les actuacions quant a gestió de la demanda, la reubicació de pous i l'aprofitament d'aigües depurades. Crec que la situació a Menorca de l'aigua amb aquestes actuacions preferents que marcava el mateix pla no és alarmant. Ara, ja dic, crec que està clar que no és un no frontal, sinó un no raonat d'acord amb aquestes prioritats.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Dubon. Té la paraula, pel Grup Parlamentari Popular, el Sr. Camps. Li correspon, a vostè, dir si vol que suspenguem aquesta sessió per fer un comentari de les esmenes o si vol ja prendre posició en relació a l'acceptació d'aquesta esmena.

EL SR. CAMPS I COLL:

Prenem posició i continuam, per favor.

LA SRA. PRESIDENTA:

Podem continuar, idè. Sr. Camps, té la paraula.

EL SR. CAMPS I COLL:

Gràcies, presidenta. Senyores i senyors diputats, aquí hi ha hagut un debat molt interessant, jo crec que s'han aportat moltes coses, moltes -la majoria- utòpiques, i que no es corresponen a la realitat, i si a Menorca realment volem solucionar definitivament, d'una manera estructural, el problema de l'aigua, nosaltres el que hem de saber és quines solucions reals, pràctiques, fefaents, hem de posar, i nosaltres ens basam en unes dades. Quines dades són? Les que ens subministra precisament la conselleria, les que tenim en base al 95 que va fer possible aquest pla hidràulic, hidrològic, que vostès diuen que tenen en el Govern balear, i aquest pla no dóna solucions perquè del 95 a ara ha canviat, i ho diu la mateixa consellera i ho va dir aquí, i açò és així i factible.

Tant és així que són incapaços de crear i donar solucions al problema estructural de l'aigua; vostès mateixos a Mallorca la consellera verda és la primera que ha posat set dessaladores a Mallorca. Per què no n'ha de posar a Menorca?, per què no ho ha de contemplar el programa?, i en canvi set dessaladores l'any passat van venir a Mallorca d'una manera total i rotunda perquè açò era la gran solució, i va anar, sembla que sí, que va anar bé. I quin cost va tenir? I quin cost és no tenir aigua?

I quin és el model que volem? Si nosaltres volem un model en què hi hagi realment una explotació extensiva, no intensiva, que ara nosaltres aquí sí que tenim el problema greu agrari i

mediambiental, i si vostè no entén açò, que nosaltres sí que necessitam una explotació tradicional per mantenir el camp i la biodiversitat que vostè tant diu, vostè està fent un món utòpic, vostè està fent un món no real, vostè està fent un món digne d'una oposició però mai d'un govern per donar unes solucions pràctiques i clares.

Mira el PSOE com ha canviat!, que no volia les dessaladores i ara diuen que sí, i jo el que no entenc és com hi ha aquest canvi, i el que sí hem de procurar és que el problema de l'aigua sigui realment un problema d'estat, un problema de solucions i un problema que els ciutadans puguin subministrar, i tenir, i gaudir de l'aigua en quantitat i qualitat suficient, i tant desesperant és dur una dessaladora quan tenim unes previsions econòmiques factibles i reals que ens la poden subministrar? Jo crec que de cada vegada amb un sistema d'osmosi inversa és un sistema que de cada vegada la càrrega energètica serà més minsa, menys impactant i menys en càrrega, i vénen a resultar idè a açò, 65 pessetes el metre cúbic. Açò és el cost.

I vostè em diu: "Home!, és que nosaltres hem de..., l'oferta i demanda". Escolti, el batle de Sant Lluís ens deia que l'empresa concessionària d'aigües de Sant Lluís està a l'espera que l'ajuntament de la població cedeixi una parcel·la de terreny municipal per a la construcció d'una petita estació dessaladora que potabilitzarà diàriament 20 metres cúbics d'aigua. L'objectiu de la potabilitzadora és, segons declara en Joan Sintès, fer una primera prova en previsió que en un futur pròxim el subministrament d'aigua es vegi afectat per la dessecació o la salinització dels aqüífers del municipi. L'alcalde de Sant Lluís, Llorenç Carretero, "*afirmó que el suministro de agua en todas las zonas de la población está asegurado por el momento -por el momento- aunque de continuar la falta de lluvias los pozos se secarán, por lo que conviene su previsión. Carretero no descarta la construcción de una planta potabilizadora, no lo descarta; la potabilización de uso de aguas depuradas ya fue planteada hace unos meses por el alcalde de Sant Lluís a la dirección del régimen hidráulico del Govern balear sin haber obtenido respuesta. Carretero viajó hace dos semanas hasta Gran Canaria; la gran calidad de agua resultante del proceso, según declaró, es excelente*", i diu que *el precio es asequible*, i açò ho diu un batle socialista que governa juntament amb els Independents de Sant Lluís.

I aquesta és la realitat, i nosaltres a Ciutadella, amb el problema que realment tenim, que és un..., com vostè deu saber, m'imagín, és un municipi agrícola ramader i turístic, de serveis, i que té una demanda, intentam fer les coses amb qualitat, volem també un subministrament d'aigua de qualitat, i per açò nosaltres necessitam una dessaladora, i així ho va entendre l'Ajuntament de Ciutadella que el Sr. Gomila hi va votar a favor, i així ho va entendre, i açò nosaltres estam molt satisfets i nosaltres veim que hi ha diners suficients, hi ha un import per no tirar per la borda aquesta oportunitat de futur, i jo el que li deman és una reflexió perquè realment nosaltres puguem tenir, de cara al futur, unes aigües ben adequades, un subministrament, i no anar sempre perforant, fent pous i dessalinització. Que vol energia?, posi energia eòlica, Menorca en té moltíssima, no se l'acabaria mai. Sant Joan, a Sant Joan el

vol el PSOE, amb l'aeroport, i qui gasta la meitat de Menorca? Per tant li don solucions, és a dir, energia eòlica, no contaminant, la que vulgui, (...), el que vulgui, i l'aprofiti, i el cost baixíssim.

Per tant, siguem realistes, anem a les qüestions serioses. Pensem bé que nosaltres el que tenim opció és de donar solucions al poble i a la gent que ens ha votat. Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Camps. Aquesta presidència entén que no accepten l'esmena presentada; per tant aquí just correspon, en tot cas, sense explicació de vot segons marca l'article 165.5; en tot cas es retiren o no, que no sembla el cas, i per tant entenc que es pot passar a la votació de la proposició no de llei així com ve.

Per tant, votació del text de la proposició no de llei amb RGE núm. 4886, del Grup Parlamentari Popular.

Vots a favor?

Vots en contra?

No hi ha abstencions.

EL SR. LLETRAT:

Vots a favor, 8; en contra, 9; abstencions, cap.

LA SRA. PRESIDENTA:

No hi ha més assumptes a tractar i per tant aquesta presidència aixeca la sessió. Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA